

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

A1. Θεματικό κέντρο: Ο ρόλος της επιστήμης και η ηθική ευθύνη των επιστημόνων σήμερα.

Παράγραφος 1: Ο ρόλος της επιστήμης σε σύγκριση με την τεχνολογία – επίκληση σε αυθεντία.

Παράγραφος 2: Συσχετισμός της επιστήμης με την κοινωνική πραγματικότητα της εποχής της – έκφραση απορίας.

Παράγραφος 3: Η εγρήγορση και η ευσυνειδησία βασικές αρχές που πρέπει να χαρακτηρίζουν τον υπεύθυνο επιστήμονα.

Παράγραφος 4: Οι αποφάσεις για την εφαρμογή των επιστημονικών γνώσεων δεν εξαρτώνται καθαρά από τους επιστήμονες.

Παράγραφος 5: Απαιτείται επαναπροσδιορισμός του ρόλου του επιστήμονα.

B1.

α. Λάθος

β. Λάθος

γ. Σωστό

δ. Σωστό

ε. Σωστό

B2. α. Αίτιο – Αποτέλεσμα:

«η επιστήμη, ως αέναος αγώνας του ανθρώπου... ανοίγει... φωτίζει»

Αιτιολόγηση:

«διότι η επιστήμη παραμένει προσηλωμένη...»

Σύγκριση – αντίθεση

«η επιστήμη παραμένει προσηλωμένη..., ενώ η τεχνολογία έχει ως επιδίωξη...»

B2. β.

βέβαια: αντίθεση, έμφαση

εάν: όρος, προϋπόθεση

όμως: αντίθεση

για τούτο: νοηματική σχέση αιτίου – αποτελέσματος

δηλαδή: επεξήγηση

B3. α.

αέναος: διαρκής, συνεχής, αδιάκοπος

προσηλωμένη: αφοσιωμένη, πιστή, επικεντρωμένη, συγκεντρωμένη

εγείρουν: προκαλούν, δημιουργούν

αλλοτριώνουν: αλλοιώνουν, φθείρουν, καταστρέφουν, διαβρώνουν, υπονομεύουν

καταστρεπτικό: ολέθριο, επιζήμιο, βλαβερό, επιβλαβές, καταστροφικό

B3. β.

συγκεκριμένο ≠ αφηρημένο, γενικό, αόριστο

βελτίωσε ≠ χειροτέρεψε, επιδείνωσε

ευθύνη ≠ ανευθυνότητα

υλική ≠ πνευματική, άυλη

ελευθερία ≠ ανελευθερία, δέσμευση, περιορισμός, υποδούλωση

B4. α.

Με το ασύνδετο σχήμα ο συγγραφέας αποσκοπεί και πετυχαίνει:

- Να τονίσει τη συσσώρευση των προβλημάτων που οδήγησαν στην αλλοτρίωση.
- Να προσδώσει στον λόγο του ρυθμό, ροή, κίνηση.
- Να δημιουργήσει ένα ύφος κοφτό.

B4. β.

Με τη χρήση ρητορικού ερωτήματος ο συγγραφέας:

- Διατυπώνει με έμφαση μια κρίση.
- Εκφράζει μια απορία.
- Επιδιώκει να προβληματίσει τον δέκτη και να τον κινητοποιήσει να πάρει θέση σχετικά με το θέμα.

Γ1. Επικοινωνιακό πλαίσιο:

Ομιλία σε τελετή αποφοίτησης

- Προσφώνηση
- Αποφώνηση
- Εναλλαγή ρηματικών προσώπων
- Ρητορικές ερωτήσεις

Πρόλογος

Μπορεί να γίνει αναφορά στη σημασία της τελετής αποφοίτησης σε σχέση με την πορεία των τελειοφοίτων από το χθες στο σήμερα και με τα όνειρά τους για το μέλλον, συνδεδεμένα με την επιστήμη.

Κύριο μέρος

α΄ ζητούμενο: Ο ρόλος της επιστήμης στην αντιμετώπιση των σημαντικότερων σύγχρονων προβλημάτων.

- Προσφορά στον τομέα υγείας:
  - Πρόληψη
  - Διάγνωση
  - Θεραπεία
  - Μεταμοσχεύσεις
  - Τεχνητή γονιμοποίηση
  - Προσθετική τεχνητών μελών
- Προσφορά στον τομέα της διατροφής.
  - Αύξηση παραγωγής γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων

- Τροποποιημένα τρόφιμα
- Μονάδες εμφιάλωσης πόσιμου νερού
- Προσφορά στον τομέα της γνώσης και της πληροφορίας
  - ΜΜΕ: έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση
  - Απαλλαγή από προλήψεις, στερεότυπες αντιλήψεις
  - Απαντήσεις σε πολλά ερωτήματα και μυστήρια της φύσης
- Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος
- Βελτίωση της καθημερινότητας
  - Μέσα μαζικής μεταφοράς: διευκόλυνση μετακίνησης
  - Οικιακές συσκευές
  - Ψυχαγωγία

β' ζητούμενο: Τα ηθικά εφόδια του επιστήμονα.

- Οφείλει να συνειδητοποιήσει την ευθύνη του (κοινωνική και πολιτική / ηθική).
- Έχει χρέος να προβλέπει τους κινδύνους από την κακή χρήση της επιστήμης και να ενημερώνει και να ενεργοποιεί την κοινωνία, ώστε να αντιδρά εγκαίρως. Να εκφράζει με παρρησία τη γνώμη του και να μην υποκύπτει σε πιέσεις.
- Η επιστημονική κοινότητα πρέπει να κατευθύνει τα επιτεύγματά της σε ανθρωπιστικούς σκοπούς (ως κοινότητα μπορεί να αντισταθεί στην πολιτική και οικονομική εξουσία πιο αποτελεσματικά απ' ό,τι το άτομο/μονάδα).
- Δεν πρέπει να υπηρετεί καθεστώα αυταρχικά ή ψευδελεύθερα.
- Έχει ευθύνη να αποτρέπει τον πόλεμο, τη βία και την τυραννία και να προωθεί την ειρήνη, την παιδεία, την υγεία κ.ά.

**Τις ενδεικτικές απαντήσεις επιμελήθηκε ο διδάσκων καθηγητής στο μάθημα
της Νεοελληνικής Γλώσσας Γενικής Παιδείας
κ. Μιχάλης Κουσουλάκος**